

צומת הדרכים של אירופה

"האזור הפלמי (Flanders) בבלגיה הוא הבסיס הטוב ביותר באירופה לפעילויות של לוגיסטיקה ושל הפצה", כך קבע מחקר מקרו-כלכלי של קבוצת המחקר "Cushman & Wakefield", שהתפרסם בחודש יוני 2008. העובדות בשטח מדברות בעד עצמן: מיקומו המיוחד של האזור ונגישותו למרכז העסקים האירופי, הפלטפורמה הקיימת, הידע והמומחיות, והתשתיות הרבות הופכים את האזור הפלמי לאטרקטיבי מאוד, ובעיקר, לארגונים בין-לאומיים המייבאים מטענים אל יבשת אירופה ומוסיפים להם ערך, או המייצאים מטענים מאירופה אל כל העולם

אלי יצחקוב ומירב רונן

המיוחד ותשתיותיו המפותחות - ארבעה נמלי ים (אחד מהם הוא החמישי בגודלו בעולם), שני נמלי אוויר (אחד מהם הוא החמישי בגודלו באירופה - בהובלת מטענים), רשת כבישים, ומסילות ברזל מן הצפופות בעולם.

האזור הפלמי מייצא סחורות ושירותים בשנה, בערך כולל של כ-175 מיליארד אירו. האזור תורם כ-80% מן התוצר הלאומי הגולמי (תל"ג) של בלגיה, והוא מדורג במקום הראשון בעולם ביצוא לאדם.

מחסנים בנמל אנטוורפן

בלגיה (Belgium) היא מדינה פדרלית, הכוללת שלושה אזורים אוטונומיים:

- **האזור הפלמי (Flemish Region)**, הנמצא בחלקה הצפוני של בלגיה והמאכלס את הקהילייה הפלמית, הדוברת הולנדית.
- **האזור הוולוני (Walloon Region)**, הנמצא בחלקה הדרומי של בלגיה והמאכלס את הקהילייה הצרפתית ואת הקהילייה הדוברת גרמנית.
- **אזור הבירה בריסל (Brussels Capital Region)**, הנמצא במרכז בלגיה. בריסל היא בירתם גם של בלגיה וגם של האזור הפלמי. נוסף על-כך, בריסל היא בירתו האדמיניסטרטיבית של האיחוד האירופי (The European Union) ומטהו של ארגון הברית הצפון-אטלנטית - נאט"ו (NATO).

לאזור הפלמי יש מערכות ממשל עצמאיות. האזור מתפרס על שטח של 13,522 קמ"ר (כ-44.3% משטחה של בלגיה), והוא מאכלס כ-6 מיליוני איש (כ-60% מאוכלוסיית בלגיה). האזור הפלמי שוכן בקרבת המדינות: גרמניה, צרפת, הולנד, לוקסמבורג, ובריטניה הנמצאת מעבר לתעלת למנש. האזור נמצא בלבם של אזורי התעשייה הגדולים במערב-אירופה ושל האוכלוסייה הצרכנית העשירה ביותר ביבשת. 60% מכוח הקנייה האירופי נמצאים בטווח של 500 ק"מ מן האזור הפלמי. ערי בירה וערים ראשיות, כגון: פריז, לונדון, אמסטרדם, פרנקפורט, וקלן נמצאות ברדיוס של 350 ק"מ ממנו.

האזור הפלמי זכה לכינוי "צומת הדרכים של אירופה", בעיקר, בזכות מיקומו

מיקומן ב-Brucargo. חברות רבות נוספות, הזקוקות לשירותים אוויריים, ממוקמות בקרבת מקום.

- **הנמל של אוסטנד (Ostend):** נמל הממוקם בחוף הפלמי והוא מומחה, בעיקר, בטיפול במטענים חריגים בגודלם (Oversized cargo), במוצרים מתכלים (Perishables) כדוגמת מזון, ובבעלי-חיים (Livestock). הנמל מספק שירותים במשך 24 שעות ביממה, והוא ממוקם סמוך לנתיבי תחבורה עיקריים, ולנמלי הים של זיברוז' ושל אוסטנד.

האזור הפלמי מכיל יותר מ-400 מרכזי הפצה אירופיים (Europe Distribution Centers) [להלן - "EDC's"], המשמשים להפצת מיגוון רחב של מוצרים - החל ממזון ומכימיקלים וכלה באלקטרוניקה, בחלקי-חילוף לרכב, ובציוד רפואי

רשת כבישים (Road network)

רשת הכבישים באזור הפלמי היא הצפופה ביותר בעולם ומאופיינת בעומס תנועה נמוך, בהשוואה לאזורים אחרים באירופה. באזור הפלמי אין כבישי אגרה והכבישים הבין-עירוניים מוארים במשך כל שעות היממה. רשת הכבישים הפלמית מקושרת לכבישים המהירים במדינות: גרמניה, צרפת, הולנד ולוקסמבורג, ויש לה גישה נוחה לבריטניה באמצעות מנהרת התעלה ובאמצעות מעברות ימיות. רשת הכבישים הפלמית מאפשרת את שינועם של מטענים למרבית השווקים המרכזיים באירופה, בתוך 24 שעות לכל היותר. בבלגיה פועלות יותר מ-9,000 חברות תובלה (70% מהן ממוקמות באזור הפלמי), שצי רכבן מכיל 125 אלף כלי-משא וכושר העמסתו הוא 1.75 מיליון טון.

מסילות ברזל (Railways)

מסילות הברזל באזור הפלמי הן במקום השני בצפיפותו בעולם. רכבת המטען הבלגית (B-Cargo) מובילה כ-60 מיליון טון מטען בשנה, והיא מציעה טווח רחב של פתרונות תובלה לכל רחבי אירופה. הרכבת הבלגית מציעה פתרונות תובלה "תפורים" על-פי מידותיו של הלקוח - החל בהעמסת המטען ובפריקתו, והמשך באחסונו, הובלתו אל תחנות הרכבת, ומתחנות הרכבת אל יעדי ההפצה הסופיים. המטען המועבר ברכבת נמסר ביעדו הסופי, בו-ביום, ולכל המאוחר ביום המחרת.

פרויקט מטען (Project Cargo) בנמל אנטוורפן

נתיבי מים פנים-יבשתיים (Inland Waterways)

הובלת מטענים באמצעות נתיבי המים הפנים-יבשתיים גדלה משנה לשנה. רשת נתיבי המים הפנים-יבשתיים באיחוד האירופי מכילה יותר מ-30 אלף ק"מ של נהרות ושל תעלות (1,500 ק"מ מתוכם בבלגיה). המשרד לקידום נתיבי המים (The waterways promotion agency) מעריך, כי 85% מן החברות הפועלות באזור הפלמי ממוקמות במרחק של עד 10 מייל (16 ק"מ) מנתיבי מים. ההובלה בנהרות ובתעלות מוכיחה את עצמה באמינותה הגבוהה, בחיסכון הכספי, ובתרומתה לאיכות הסביבה.

רשת הובלה מגוונת

האזור הפלמי מספק רשת הובלה מגוונת (Multimodal Transport Network), כאמור, הכוללת: נמלי ים, נמלי אוויר, רשת כבישים, מסילות ברזל, נתיבי מים פנים-יבשתיים, ועוד.

נמלי ים (Seaports)

- **הנמל של אנטוורפן (Antwerp):** נמל פנים-ארצי, הנמצא במרחק של 80 ק"מ מן הים הצפוני. הנמל של אנטוורפן הוא השני בגודלו באירופה והחמישי בגודלו בעולם. אזור הנמל הוא המרכז הפטרוכימי (Petrochemical Center) הגדול ביותר באירופה. במהלך שנה, הנמל מטפל בכ-180 מיליון טונות מטען ובכ-8 מיליוני TEU. במהלך השנה, פוקדות את הנמל 15 אלף אוניות ויותר מ-65 אלף דוברות (Barges).

קווי צינורות (Pipeline) בנמל אנטוורפן

- **הנמל של גנט (Ghent):** נמל מודרני, המכיל מסופים ייחודיים לפריקה ולטעינה של כלי-רכב, מוצרי יער, תבואה, פחם, עפרה, דשן, פוספטים, מיצי פרי, דבקים, ועוד. הנמל מטפל ב-40 מיליון טונות מטען בממוצע בשנה. הנמל ממוקם בצומת דרכים חשוב, המאפשר גישה למדינות רבות באירופה. מיקומו המיוחד של הנמל הביא להקמתם של מרכזי תעשייה, מסחר, לוגיסטיקה והפצה חשובים, ולדוגמה: מפעל הייצור של יצרנית הרכב Volvo, ומרכז הפצה של יצרנית הרכב Honda.

האזור הפלמי שוכן בקרבת המדינות: גרמניה, צרפת, הולנד, לוקסמבורג, ובריטניה הנמצאת מעבר לתעלת למנש. האזור נמצא בלבם של אזורי התעשייה הגדולים במערב-אירופה ושל האוכלוסייה הצרכנית העשירה ביותר ביבשת

- **הנמל של זיברוז' (Zeebrugge):** נמל הנמצא בחוף הים הצפוני, ומאופיין בקצב צמיחה מהיר במיוחד. הנמל מספק שוקע עמוק (Deep-draught), תשתיות מתקדמות, וגישה נוחה לפנים היבשת. תשתיות הנמל מאפשרות טיפול באוניות המובילות מכולות ובאוניות המובילות מטען נע (Ro/Ro) [Roll-on/Roll-off]. הנמל מטפל ביותר מ-2.2 מיליוני כלי-רכב בשנה, והוא הנמל המוביל בעולם בשינועם של כלי-רכב חדשים.

- **הנמל של אוסטנד (Ostend):** הנמל הקטן בין ארבעת נמלי הים באזור הפלמי. לנמל יש גישה נוחה למסילות ברזל, לכבישים ולנהרות, והוא נמצא במרחק קצר מנמל התעופה של אוסטנד.

נמלי אוויר (Airports)

- **הנמל של בריסל (Brussels):** נמל בין-לאומי הממוקם ב-Zaventem, 16 ק"מ מן העיר בריסל. הנמל קיימות 31 עמדות למטוסי מטען, והוא החמישי בגודלו באירופה בהובלת מטענים. אזור המטענים המקיף את הנמל - Brucargo - פרוס על שטח של יותר מ-1,000 דונם וקיבולת אחסונו היא 1.5 מיליון טון. יותר מ-170 סוכנויות קבעו את

מרכזי הפצה

האזור הפלמי מכיל יותר מ-400 מרכזי הפצה אירופיים (Europe Distribution Centers) [להלן - "EDC's"], המשמשים להפצת מיוגון רחב של מוצרים - החל ממזון ומכימיקלים וכלה באלקטרוניקה, בחלקי-חילוף לרכב, ובציוד רפואי. כל ה-EDC's משמשים להפצת סחורה לחמש מדינות אירופיות לפחות, וחלק מהם משמש להפצת סחורה גם למזרח התיכון, לאפריקה ולאזורים אחרים בעולם. כל EDC מכיל שטח אחסון של עשרות אלפי מ"ר (ולעתים, אף יותר מ-100 אלף מ"ר), וכן מיוגון של אמצעי אחסון, אמצעים ממוכנים לביצוע עבודות ערך מוסף, ואמצעי שינוע.

העמסת אוניית Ro/Ro בנמל ז'יברוד

באזור הפלמי פועלים ספקים לוגיסטיים רבים, המספקים שירותי מיקור-חוץ (Third-Party Logistics service providers) [להלן - "TPL"]. רשימת ספקי ה-TPL באזור הפלמי כוללת, בין-השאר, את החברות הבאות: ABX, Hessenatie Logistics, Geodis, DHL Exel, Caterpillar Logistics Services, Schenker, NYK Logistics, Nova Natie, Kuehne + Nagel, Katoen Natie, TNT Contract Logistics, Tabak Natie.

באזור הפלמי גם פועלות חברות בין-לאומיות רבות, שהקימו את מרכז פעילותן במקום, ולדוגמה: Bridgestone - Firestone, Bose, Black & Decker, Hyundai Motor Europe Parts, Federal Mogul Corporation, Daikin Europe, Nike European Holding, Monsanto Europe, Mazda Motor Logistics, Toyota, Samsonite Europe, Sony Service Center. הבין-לאומיות כוללים, משרדים, מפעלי ייצור והרכבה, ומרכזים לוגיסטיים ייעודיים, שחלק מהם מכיל מערכי אחסון ושינוע אוטומטיים.

מזרי עיסוק עיקריים

האזור הפלמי מתמקד בארבעת המגזרים הבאים:

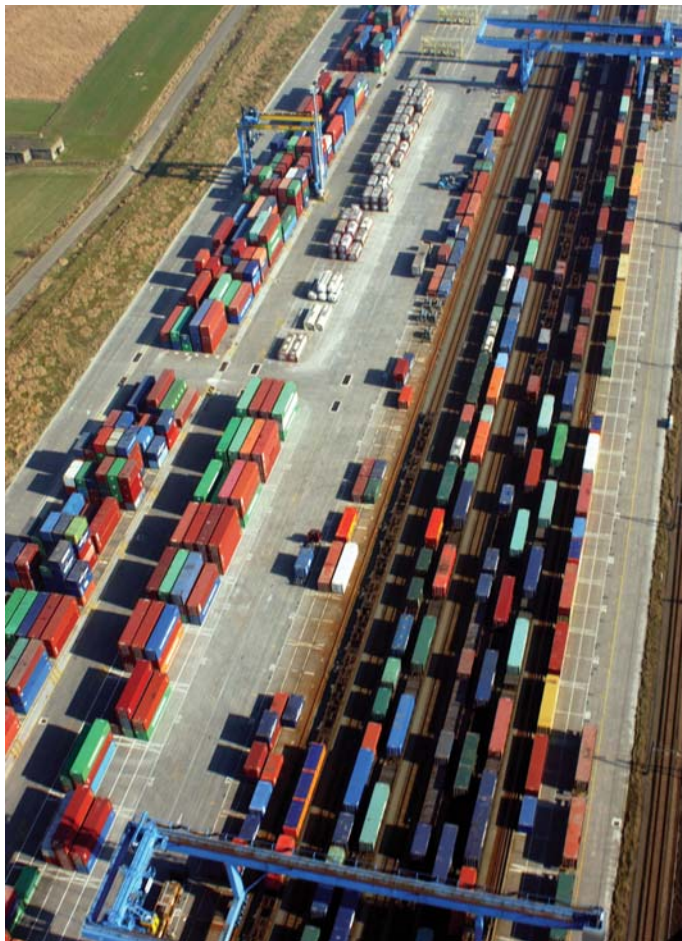
- **תעשיית הרכב (Automotive Industry):** האזור הפלמי משחק תפקיד משמעותי בייצור כלי-רכב ובהרכבתם כבר יותר מ-100 שנים. ייצור זה כולל: מכוניות, משאיות, אוטובוסים, כלי-מינוע מיוחדים, מכוונות

רציף להעמסת רכבת במרלוי"ג של חברת Stora Enso

חקלאיות, קרונות ורכבות. באזור הפלמי ממוקמים ארבעה מפעלים ראשיים של יצרניות הרכב המפורסמות: Opel, General Motors, Ford, Volvo cars ו-Volkswagen, המרכיבים כ-800 אלף מכוניות בשנה. נוסף על יצרניות הרכב לעיל, באזור פועלות החברות: Volvo Europa Truck, Van Hool, VDL, MOL, DAF Trucks, Honda, ועוד. תעשיית הרכב מספקת תעסוקה לגופים הבאים: כ-300 ספקי רכיבים, מפעלי הרכבה, ספקים לוגיסטיים, נמלים, מרכזים טכניים, משרדי תכנון, ארגוני מחקר, מכוני מדעיים, אוניברסיטאות, ועוד.

- **תעשיית הכימיקלים (Chemicals Industry):** האזור הפלמי הוא מרכז הכימיקלים הגדול באירופה. האזור מייצר יותר מ-20% מסך-כול היצוא הבלגי והוא אחראי על 17% מסך יצוא מוצרי כימיקלים מאירופה. החברות המרכזיות בתחום השוכנות באזור הפלמי הן: Bayer, BASF, Nippon Shokubai, Monsanto, McBride, Kaneka, Lneos, Degussa, BP, Solvay ו-Tessenderlo Chemie. באזור הפלמי פועלים חמישה בתי-זיקוק וכ-1,500 חברות, המעסיקות כ-160 אלף עובדים. הובלת הכימיקלים מתבצעת באמצעות קווי צינורות (באזור נמל אנטוורפן יש יותר מ-100 קווי צינורות, שאורכם הכולל הוא יותר מ-350 ק"מ), כבישים, מסילות ברזל, הובלה ימית, ונתיבי מים פנים-יבשתיים.

מסוף רכבת בנמל אנטוורפן

- מדעי החיים (Life Sciences): האזור הפלמי מכיל תעשייה מגוונת בענפים רבים של מדעי החיים, ולדוגמה: תרופות, ביוטכנולוגיה, מתקנים רפואיים, מערכות הדמיה, מערכות ארכיב, ועוד. באזור פועלים מתקני מחקר וייצור של חברות מובילות, כדוגמת: Alcon, Johnson & Johnson, Astra, Schering-Plough, Pfizer, ועוד. המגזר מעסיק יותר מ-20 אלף איש, שמהם כ-7,000 בביוטכנולוגיה וכ-6,100 חוקרים באוניברסיטאות ובמכוני מחקר.

- תעשיית המזון (Food Industry): האזור הפלמי מפורסם בזכות תעשיות השוקולד ומשקאות הבירה שלו. חברות רבות הקימו את בסיסן באזור ומקיימות בו פעילויות ייצור, עיבוד, אריזה והפצה. החברות הידועות

מפעיל מלגת צריח במחסן של ספק השירותים הלוגיסטיים Geodis

מומחיות: האזור הפלמי הוא בעל היסטוריה ארוכה של פעילויות לוגיסטיקה והפצה אל פנים היבשת וממנה אל כל העולם. כוח-העבודה הפלמי מדורג כאחד מכוחות-העבודה היעילים ביותר בעולם, בתפוקה לשעת עבודה. מרבית העובדים הפלמים הם רב-לשוניים (Multilingual), ודוברים את השפות: פלמית, צרפתית, גרמנית ואנגלית.

המרכז הלוגיסטי האירופי של חברת נייק (Nike)

מחקרים, שהתפרסמו בשנים האחרונות, מצאו את האזור הפלמי כבסיס האירופי הטוב ביותר לפעילויות של לוגיסטיקה ושל הפצה. עם זאת, הפלמים הנמרצים אינם נחים לרגע - הם מרחיבים את נמליהם, מוסיפים תשתיות חדשות, משקיעים משאבים בפיתוחם של הידע ושל המומחיות, וממשיכים לבסס את אזורם כצומת הדרכים של אירופה... ■

אפשר לקרוא פרטים נוספים על השקעות ועל סחר באזור הפלמי, באתרי האינטרנט הבאים:

משרד ההשקעות והסחר הפלמי (Flanders Investment & Trade):
www.flandersinvestmentandtrade.com

המחלקה המסחרית הפלמית בשגרירות בלגיה בישראל:
www.investinlanders.co.il/

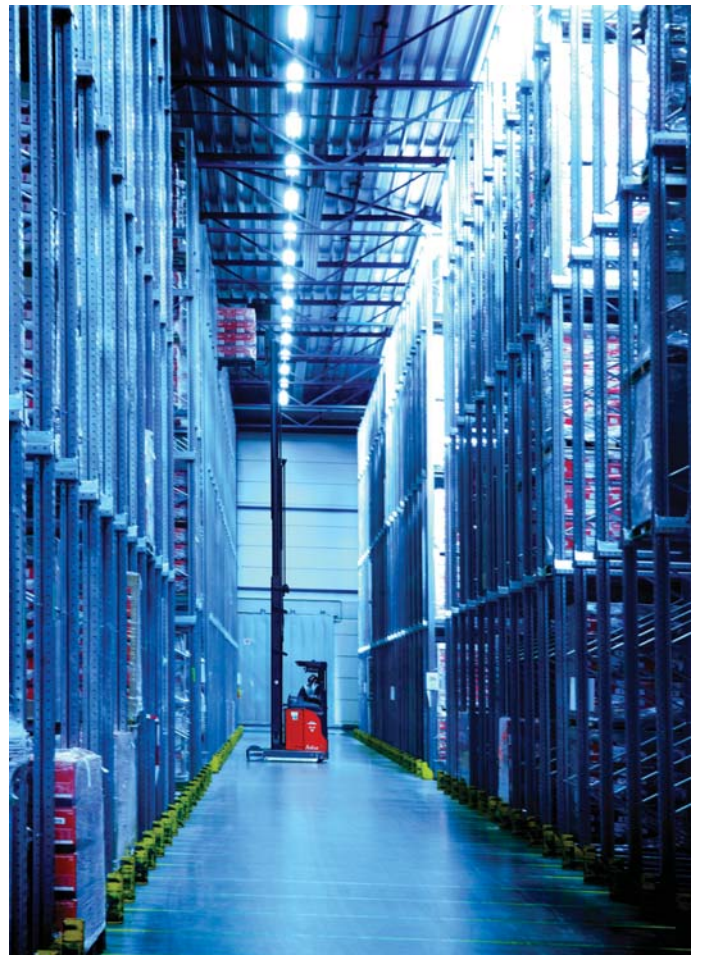
הפעולות באזור הן: Ariake Japan, Hj Heinz, Campina, Tropicana, Yakut, ועוד.

ערך מוסף ללוגיסטיקה ולהפצה

לאזור הפלמי יש יתרונות, המוסיפים ערך מוסף לפעילויות לוגיסטיקה והפצה.

להלן היתרונות העיקריים:

- **מיקום:** האזור הפלמי גובל בים הצפוני, כאמור, שדרכו המטענים מובלים לאירופה. האזור שוכן סמוך למדינות: גרמניה, צרפת, הולנד, לוקסמבורג, ובריטניה והוא במרחק של יום נסיעה אחד בלבד מלב השוק האירופי.
- **תשתיות:** האזור הפלמי הוא בעל רשת הובלה מגוונת, כאמור, ומשופע במרכזי תעשייה גדולים וב-EDC's. כמות הפעילות העצומה באזור - בייצור, בהרכבה, בלוגיסטיקה, בעבודות ערך מוסף, ובהפצה - יוצרת יתרון משמעותי לגודל ומצדיקה את כדאיותן של השקעות בתשתיות ייעודיות (כגון: רשת מסועפת של צנרות להובלת כימיקלים, מרכזים לוגיסטיים גדולים לאחסון חומרים מסוכנים, עמדות טעינה והעמסה של קרונות רכבת במרכזים לוגיסטיים, ועוד).

מערך Drive-in במחסן של ספק השירותים הלוגיסטיים Geodis

מהו הדו"ח של קבוצת המחקר Cushman & Wakefield?

- עלויות שכר מקום (Property market review).
  - עלויות הפצה ברחבי אירופה (Distribution cost across Europe).
  - צורות שונות של הובלה (Modes of transport distribution).
  - מרכזי הפצה ראשיים (Major distribution locations).
- הדו"ח מדרג את מרכזי ההפצה הראשיים ב-25 מדינות באירופה. על-פי הדו"ח, בלגיה זוכה לניקוד הכולל (Overall Score) הגבוה ביותר, והיא מדורגת במקום הראשון לפני הולנד והונגריה.

- קבוצת Cushman & Wakefield Sonnenblick Goldman היא המובילה בעולם, בתחום השירותים הפיננסיים של נכסי דלא ניידי (נדל"ן). שירותי הקבוצה כוללים מחקרים במיגוון תחומים, ובכלל זה מחקרים בתחומי הייצור וההפצה. בחודש יוני 2008, הקבוצה פרסמה דו"ח תקופתי על ההפצה באירופה (European distribution report), שבו מופיעה סקירת הנושאים הבאים:
- מגמות בלוגיסטיקה ובהפצה (Trends in logistics and distribution).